

Grindin

UTTAN at vita hví, so fær hetta liggjandi góðveðrið við spjadda táminum frameftir sjónum okkum onkunsvegna at teva grind. Vist er eisini, at mangar av summargrindunum júst verða funnar í slíkum líkindum.

Í GJAR var aftur ein av hesum døgnum og mangur mundi eisini hava hesa somu grindakenslu. Vit hava tó ikki frætt um grind í gjár, men tey, ið væntaðu grind, biðaðu kortini ikki heilt til fánýtis.

GRIND kom eingin, men landsstýrið legði í gjár fram alment bókling um hvalaveiði okkara. Uttan at hava sæð bóklingin hava vit skilt, at hann mest er ætlaður teimum útlendingum, sum veruliga hava áhuga fyri at leita sær vitan um »okkara grind« og so teimum, sum í tíð og ótíð dýkja myndugleikar okkara undir við øllum líkinda sum ólíkinda spurningum og ábreiðslum um grindaveiði okkara.

FØROYINGAR hava higartil allir sum ein staðið saman móti útlenska áganginum móti hesi aldar-gomlu veiði okkara, sum vit mangandi ikki høvdu kunnað verið fyrriuttan, og tað er ikki fyrrrenn hesi seinnu árin við teirri á allan hátt so broyttu samskiptismøguleikum, at hesin ágangur hevur nervað okkum stórvægis í altjóða høpi.

SJÁLVSAGT stóð ongantið á hjá okkum at finna lættastu verjuna fyri hesi veiði okkara — útlensku sláturhúsinu vóru jú ikki smettin frægari og kom tað til vernd av höttum djórasløgum, so kundi t.d. altíð ávísast, at bert einstøk europeisk idnaðarlond nú vóru hundræðstals djórasløg fátækari, enn bert fyri öld síðan. Fyri ikki um at tala lordarnar, sum í stórum stíli aldu allan hugsandi fenað bert fyri stuttleikan av at sleppa at týna hann seinni.

MEN hvussu »rættvís« slík tala kundi vera, so evnaði hon sjálvsagt ikki einsamøll at geva okkum viðhald frá øðrum, sum ikki vistu betur um grindastovn okkara — og oyðingarsyndirnar hjá øðrum kundu so ongantið rættvísgera okkara viðferð av stovninum, um hann veruliga var höttur.

SO AFTARLAGA, vit kanska eru á onkran hátt, so høvdu vit tó so gott og hartil fleiri hundræð ára gamalt hagtilfar um hesa veiðu, at støðið varð hitt besta eisini til visindaliga grundaða verju av hesum parti av livshátti okkara.

DYGGILIGA stuðlað av lögmanni, landsstýri og øllum politiska valdi okkara, tók umsiting okkara upp henda meiri visindaliga verjuhátt, sum higartil bert hevur bót um støðu okkara í grindamálinum mótvægis úrheiminum. Samstundis varð við broyttum grindareglugerðum og øðrum tiltøkum doyln legd á fyri at fáa drápinu so sámlig sum til

ber, og takkað verið góðu undirtøkuni frá grindamonnum, kann ikki annað sigast, enn at drápinu nú eru hópin øðrvísi og betri enn fyri bert fáum árum síðani.

HÓAST okkara stóra ómak í grindamálinum er tað tó enn mangt sum bendir á, at altjóða viðurkenning kanska ikki enn kann væntast fyri hesar ábøtur og at roynt fer at vera at fáa smáhval sum grindina inn undir altjóða hvalaverndarnevndina, sum stórt sæð ikki loyvir nakrari gagnnýtslu av hvali sum heild.

UMSITING okkara skal tí hava tækk fyri, at hon nú hevur fingið til vega bæði siðsøguliga og visindaliga væl undirbygdan bókling um hvalaveiðu okkara, bókling sum kann vera leikum sum lærdum at gagni — hava tey áhuga fyri málinum.

UM TALAN eisini er um grindamentan, vita vit ikki, men eftirsum broytingarnar seinnu árin allar hava verið til tað betra, skulu vit heldur ikki í framtíðini smáðast fyri at royna enn fleiri broytingar.

DRÁPSHÁTTIN gerst kanska ikki nógv við — hetta søgdu vit eisini fyri fáum árum síðani, men hvussu vit fáa veiðuna til haldar, herundir eisini spurningin um handilsligu nýtsluna av grindini, sum jú ikki er heimilað í nakrari lóg, áttu vit at hugt at.

ONGUM kann tó noktast at lata

handli sín »rættvís« part av grindabýtinum, men skulu vit vera sannir, so er tað heldur ikki henda grindin, ið handlarnir mest selja.

IKKI TÍ, hetta er fyri mong einasti mogleiki fyri at fáa ein smakk, og tí kanska ringt at skipa øðrvísi. Men samstundis er hetta í stríð við eitt av høvuðsargumentum okkara um grindina — at henda ikki verður nýtt handilsliga.

EISINI alt gott um drápsbann, har nógv mikið er til av grind. Hinvegin hava bústaðarbroytingarnar verið so stórar í Føroyum, at mong heim við verandi býttisskipan als ongan mogleika hava fyri at fáa ein bita. Vert hevði tí helst verið at hugt at hesum viðurskiptum og t.d. loyvt drápi í Sandoy hóast nógv nógva grind floygni, og flutt hana hagar einki var.

TÍ SKAL talan vera um skilagóða gagnnýtslu av hesum tilfeingi okkara, ræður nú sum ongantið um, at prógva fyri øðrum, at vit veruliga eta alt tað dripna á svaða svørði — tess meir, tess betri, sjálvsagt treytað av stovnsstøðini.

GERA VIT t.d. einki við henda táttin kundi hent, at øki í landinum, sum kanska ikki høvdu fingið grind í árávís, vóru nýtt sum dømi um, at vit føroyingar jú liva hana væl fyrriuttan.

Hvør í sínum lag

Finnbogi Arge hevur í Dimmalætting eina viðmerking til figgarlógina. Hann skrivar m.a.:

Okkurt bendir á, at Dagblaðið hevur fingið eyguni upp fyri ta vanda, at figgarlógtingslógin fer at gerast ein søguligur skammblettur fyri Følkaflokkinn. Hagtolini hjá Gjaldstovu, sum hvønn mánað prógva, hvussu skeivt Følkaflokkurin hevur mett inntøkurnar á figgarlógini, fáa nú regluliga heitursplássid á 3. síðu saman við myndini av sjálvum blaðstjóranum.

Tann politiski taktikkurin hjá Dagblaðnum er eyðsýndur. Við at vera fyrstur at kunngerá vánaliga tíðindini frá Gjaldstovu, so hvørt sum tey vera tøk, fer tað kanska at eydnast at fáa Føroya fól-

at lata vera við at sambinda óhugnaliga veruleikan við ævintyrkenda figgarlógarsmíðid hjá Følkaflokkinum. Skuldi hetta miseydnast, so fer tað í øðrum lagi óvæð at eydnast blaðstjóranum at leggja sjógv ímillum seg og floksformannin, tað ið syndabukkurin skal finnast.

Tað tykist, sum Finnbogi Arge hevur funnið út av, at Følkaflokkurin gongur í eins mongum bókum, sum talið av tingmonnum. Tað er kanska tí hann leyp av fólkaloklistanum í evstu løtu. Spurningurin er bert hvi Sambandsflokkurin hesaferð fyri ein og hvønn pris ynskist at vera í andstöðu, tá flokkurin tykist at hava patentloysnir uppá eitt og alt.

Einki skal dyljast

Oyggtjóðindini halda tað

vera lógið, at semingsmaðurin segði sína meining um partarnar á arbeiðsmarknaðinum. Blaðið skrivar m.a. í oddagreini:

Nú er verkfallið ein veruleiki. Ein glottin var tó undan vikuskiftinum, men hesin glottin er burtur med alla. Orsøkin til at tað kom so vitt, kunnu arbeiðsgevararnir takka sín-um egnu limum fyri. Og semingsmaðurin gjørdi tað ikki betur.

Semingsmaðurin úttalar seg í Sosialinum leygardagin, at tað undraði hann, at arbeiðsgevararnir vrakaðu uppskotið, sum gav verkamannafjöldini 45 oyru uppá tímalonina.

Hetta kann hinvegin ikki undra nakran, tað eitt semingsuppskot plagar at ganga báðar vegir. Hetta var bara ikki galdandi í hesum uppskotinum. Og tað er sum kunnugt ein beiskur biti at svolgja, og so er tað líka mikið hvor

partur ið má svolgja bitan.

Harnæst hoyrir tað ongastaðni heima, at ein semingsmaður kemur fram alment við sínum metingum hvat partarnir áttu ella ikki áttu at gjørt í ávísari støðu. Slík útalisi kunnu bara fáa partarnar longur frá hvørjum øðrum. Og tað er júst hetta sum er hent.

At glottin er burtur með alla vóna vit ikki og rokna heldur ikki við tí. So mikið av samfelagsábyrgd ivast vit ikki í, at partarnir á arbeiðsmarknaðinum kenna á sær.

Tað er annars skemtiligt at siggja í Oyggjatiðindum, at blaðið heldur, at ov nógv er komið fram alment um tað semingsmaðurin hevur sagt. Hetta plagar ikki at vera niðurstøðan í hesum blaði, sum ikki heldur seg aftur hvørki so ella so.

Málgagn verka- og veiðu-

manna

FF-blaðið, blaðið hjá Føroya Fiskimannafelag og Føroya Arbeiðarafelag, verður í hesum døgum borið í hvørt hús í Føroyum.

Hetta er fyrsta blaðið við fastari blaðmanning og ætlanin er, at blaðið skal koma út annan hvønn hós-dag.

FF-blaðið er annars komið út síðani í 20-unum, og hevur útgávan verið meira og minni reglulig. Nú er blaðstjóri settur burturav og roynt verður at fáa útgávu regluliga.

Blaðið er fyrst og fremst ætlað at vera málgagn hjá føroyskum verkafólki og veiðimonnum og miðað verður imóti at gera blaðið so fjøl-

broytt sum gjørligt við serligum atlit til fiskivinnuna og arbeiðsmarknaðin.

I oddagreini verður m.a. sagt, at hetta eru viðurskipti, sum annars liggja á lani hjá føroyskum fjølmiðlum.

Hóast vit kunnu vera samd um, at bløð, útvarp og sjónvarp kundu gjørt meira burtur úr bæði innan fiskivinnu og arbeiðsmarknaðin halda vit hetta kortini vera eitt sindur orættvist skoðsmál fjølmiðlarnir fáa. At hesi óki hava ligið á lani er ikki beint.

Kann nýggja FF-blaðið virka sum stimbur á hesum okjum, er bert at fegnast um, og vit ynskja nýggja blaðnum sera væl komið.

